

Opinia Komitetu Regionów „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej”

(2008/C 172/10)

KOMITET REGIONÓW

- Przekazuje niepokój władz lokalnych i regionalnych, które zarówno w basenie Morza Śródziemnego, jak i w Europie Środkowej i u wybrzeży Atlantyku, odnotowują problemy związane z suszami i takimi zjawiskami jak okresy nadzwyczajnie niskich opadów, wyczerpujące się zbiorniki wody, trudności z podziemnymi warstwami wodonośnymi, problemy zasolenia przybrzeżnych warstw wód, obniżanie się poziomu wód gruntowych, zmiany sytuacji hydrologicznej w wyniku niewłaściwego planowania działań ludzkich, zmiany normalnego rytmu opadów i presji na środowisko wodne z przyczyn naturalnych lub w wyniku działalności człowieka, co powoduje skutki stwierdzone już przez Komisję w pracach przygotowawczych.
- Opowiada się za spójnym planowaniem zasobów wodnych w państwach członkowskich i regionach, w ramach którego fundusze unijne przeznaczone będą na infrastrukturę celem zachowania zasobów wodnych, zachowania terenów górskich i podmokłych, odzyskiwania obszarów zalesionych, oszczędzania wody i wydajnego nią gospodarowania, ponownego przydziału wody dla różnych celów, a także łagodzenia sytuacji spowodowanych poważnymi suszami lub niedoborami wody poprzez dodatkowe zaopatrzenie w wodę z zewnątrz.
- Wyraża zadowolenie z przeprowadzenia przez Komisję oceny stanu wspólnej polityki rolnej w odniesieniu do włączenia zarządzania zasobami wodnymi jako nowego wyzwania dla wspólnej polityki rolnej. Zgadza się z Komisją, że należy rozważyć możliwość szerszego włączenia kwestii gospodarki zasobami wodnymi do programu rozwoju obszarów wiejskich i górskich. Zachęca do rozważenia i przeanalizowania wpływu obszarów uprawnych oraz obszarów górskich bogatych w zasoby wodne i leśne upraw na wilgotność powietrza i przyciąganie opadów, jak również na zahamowanie pustynnienia spowodowanego zmianami klimatu.

Sprawozdawca: Francisco CAMPS ORTIZ (ES/PPE) Przewodniczący wspólnoty autonomicznej Valencia

Dokument źródłowy

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: „Rozwiązanie problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej”

COM(2007) 414 wersja ostateczna

Zalecenia polityczne

KOMITET REGIONÓW

1. Z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie rozwiązania problemu dotyczącego niedoboru wody i susz w Unii Europejskiej, jako że uważa, że jest on całkowicie zgodny z dyrektywą 2000/60/WE, ramową dyrektywą wodną, która musi stanowić ogólne podstawy jakiegokolwiek polityki Unii Europejskiej w zakresie wody.

2. Zgadza się z Komisją co do rozróżnienia między „suszą” a „niedoborem wody”, które definiowane jest następująco: termin „susza” oznacza przejściowe zmniejszenie dostępności wody, np. na skutek niedostatku opadów, natomiast „niedobór wody” oznacza, że zapotrzebowanie na wodę jest większe niż wykorzystywane w sposób zrównoważony zasoby wodne.

3. Zwraca uwagę na fakt, że niedobory wody i susze są zjawiskami, które dotyczą pewnych części terytorium UE, a podejmowane wobec nich działania muszą uwzględniać warunki lokalne i regionalne.

4. Zachęca państwa członkowskie, regiony i gminy Europy do wysiłku na rzecz ochrony zasobów wodnych, oszczędzania wody, ograniczania jej strat oraz do zwiększenia stopnia jej ponownego wykorzystania, które mają absolutny priorytet, przed jakimkolwiek innymi możliwościami zwalczania niedoborów wody i przeciwdziałania suszom. Jednocześnie zaleca stosowanie odpowiednich środków strukturalnych w celu znalezienia zrównoważonych rozwiązań problemów niedoboru wody i suszy.

5. Podkreśla, że w celu zwalczania niedoborów wody oraz susz największy nacisk należy położyć na zmierzanie ku gospodarowaniu wodą oszczędnie, efektywnie oraz w zrównoważony sposób. Oszczędzanie wody oznacza zresztą oszczędności w zużyciu energii. Woda, podobnie jak energia, jest niezbędna dla wszelkiej działalności ludzkiej, gospodarczej i społecznej.

6. Podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu ramowej dyrektywy wodnej, w planowaniu przestrzennym i planowaniu wykorzystania zasobów wodnych, w rozwoju różnych sektorów gospodarki, jak również w ochronie środowiska naturalnego oraz zapewnianiu obywatelom dostatecznego dostępu do zasobów wody odpowiedniej jakości.

7. Zwraca uwagę, że regiony mogą decydować o wielu kwestiach związanych z różnymi środkami proponowanymi przez Komisję, zwłaszcza w zakresie zapewnienia wszystkim obywatelom dostępu do wody dobrej jakości, ochrony zasobów wodnych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, racjonalnego planowania wykorzystania zasobów wodnych, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom niedoboru wody oraz szukanie rozwiązań krótko-, średnio- i długoterminowych,

określania ceny końcowej wody, rozdziału i ponownego przydziału wody dla różnych celów, oszczędzania wody, jej ponownego wykorzystywania oraz hierarchizacji możliwych rozwiązań problemów związanych z wodą we wszystkich sektorach gospodarki, zaplanowania elastyczności i mobilności biegu wody pomiędzy wewnętrznymi i zewnętrznymi systemami eksploatacji, rozwoju infrastruktury wodnej i rekultywacji gruntów, opracowania planów działania na wypadek suszy, pogłębiania wiedzy i rozszerzania informacji, jak również mobilizowania sektorów gospodarki oraz uświadamiania obywateli i gwarantowania ich udziału.

8. Zwraca uwagę, że zasada pomocniczości i wielopoziomowego zarządzania ma szczególne zastosowanie w dziedzinie gospodarki wodnej, ponieważ w kompetencjach Unii Europejskiej, państw, regionów i władz lokalnych leży podejmowanie działań w reakcji na susze i niedobory wody, z wykorzystaniem mechanizmów uczciwej i solidarnej współpracy.

9. Zwraca uwagę na to, że mimo iż warunki klimatyczne i występowanie niedoborów wody oraz susz w Unii Europejskiej są zróżnicowane na różnych jej obszarach, stosowane rozwiązania powinny łączyć jednolite poszanowanie zasad zachowania zawartych w europejskiej polityce wodnej. Dlatego należy zgodnie z zasadą pomocniczości dać pierwszeństwo rozwiązaniom lokalnym i regionalnym.

10. Opowiada się za solidarnością w każdym z państw członkowskich, stosowaniem zasady pomocniczości i aktywnym udziałem władz lokalnych i regionalnych w rozwiązywaniu problemów, które dotyczą tego podstawowego zasobu i jego ochrony.

11. Zwraca uwagę na to, że priorytetem jest przestrzeganie przez państwa członkowskie bądź władze lokalne i regionalne celów wytyczonych w obowiązującej ramowej dyrektywie wodnej. Wzywa się zatem Komisję, by zdecydowanie wymagała wdrażania ramowej dyrektywy wodnej.

Odniesienie do skutków suszy i niedoboru wody

12. Przekazuje niepokój władz lokalnych i regionalnych, które zarówno w basenie Morza Śródziemnego, jak i w Europie Środkowej i u wybrzeży Atlantyku, odnotowują problemy związane z suszami i takimi zjawiskami jak okresy nadzwyczajnie niskich opadów, wyczerpujące się zbiorniki wody, trudności z podziemnymi warstwami wodonośnymi, problemy zasolenia przybrzeżnych warstw wód, obniżanie się poziomu wód gruntowych, zmiany sytuacji hydrologicznej w wyniku niewłaściwego planowania działań ludzkich, zmiany normalnego rytmu opadów i presji na środowisko wodne z przyczyn naturalnych lub w wyniku działalności człowieka, co powoduje skutki stwierdzone już przez Komisję w pracach przygotowawczych.

13. Popiera przyjęte przez Komisję na szczeblu międzynarodowym zobowiązania dotyczące radzenia sobie z wyzwaniem, jakim jest niedobór wody i susza, szczególnie w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia oraz Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

14. Zwraca uwagę, że w streszczeniu czwartego sprawozdania Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ONZ, przedstawionym w Walencji 17 listopada 2007 r., przewiduje się „z wysokim prawdopodobieństwem” (ang. high confidence), że wiele obszarów półpustynnych zlewni Morza Śródziemnego doświadczy zmniejszenia swoich zasobów wodnych z powodu zmian klimatycznych.

15. Zwraca uwagę na to, że ze względu na bliski kontakt z ostatecznymi użytkownikami, to właśnie władze lokalne i regionalne muszą w pierwszej kolejności borykać się z problemami spowodowanymi suszą i niedoborami wody, niejednokrotnie nie dysponując wystarczającymi środkami. Ponadto wiedzą one, jakie działania są odpowiednie dla danego obszaru, i są w stanie działania te przeprowadzić we współpracy z innymi regionami i gminami oraz przy wsparciu organów krajowych i europejskich.

Odnośnie do planowania i racjonalnego użytkowania zasobów wodnych

Cena wody

16. Zwraca uwagę, że polityka w zakresie cen wody i opłat za odprowadzanie ścieków stanowi szczególnie delikatną kwestię o podstawowym znaczeniu dla administracji, gdyż konieczne jest pogodzenie odpowiednich zachęt dla użytkowników do efektywnego korzystania z zasobów wodnych z wpływem owych cen i opłat na budżet użytkowników, z uwzględnieniem warunków naturalnych i klimatycznych, różnic geograficznych, zróżnicowanej sytuacji infrastrukturalnej oraz różnych sposobów organizacji służb publicznych na każdym obszarze.

17. Pragnie zauważyć, że ujęta w ramowej dyrektywie wodnej zasada odzyskiwania kosztów oraz zasada „konsument płaci” nie wykluczają uwzględnienia społecznych, gospodarczych i ekologicznych skutków takiego odzyskiwania ani też geograficznych i klimatycznych uwarunkowań regionu lub regionów, których ono dotyczy, a zatem zastosowanie tych zasad leży w gestii władz znajdujących się najbliżej obywateli.

18. Zaleca także uwzględnienie zasady „zanieczyszczający płaci” przy określaniu ceny wody w ramach drugiego filaru zintegrowanej gospodarki tymi zasobami. Stosowanie tej zasady zobowiązałoby wszystkich użytkowników do lepszego ich wykorzystania i umożliwiłoby podział dochodów według potrzeb i poczynionych starań.

19. Uznaje potrzebę rozpowszechnienia mechanizmów zużycia wody, by propagować oszczędne, efektywne i racjonalne gospodarowanie nią.

20. Zwraca się do Komisji o uwzględnienie stanowisk, zastrzeżeń i doświadczeń władz regionalnych i lokalnych zawartych w opracowaniach na temat cen wody, zwłaszcza w takich kwestiach jak ryzyko, że w wyniku zbyt rygorystycznej polityki w zakresie cen zasoby te dostępne byłyby wyłącznie na potrzeby sektora usług i do celów konsumpcji; ramy prawne usług zaopatrywania w wodę, jej uzdatniania i oczyszczania ścieków; społeczne i gospodarcze skutki cen wody oraz wyliczenie środowiskowych kosztów tego zasobu.

Planowanie wykorzystania zasobów wodnych

21. Uważa, że dla prawidłowej gospodarki zasobami wodnymi elementem kluczowym jest planowanie przestrzenne z myślą o ich ochronie i zrównoważonym wykorzystaniu, które leży w kompetencjach władz lokalnych i regionalnych, a także rygorystyczne zastosowanie dyrektywy w sprawie strategicznej oceny wpływu na środowisko oraz identyfikacja europejskich dorzeczy, które doświadczają strukturalnych niedoborów wody lub w których występuje presja na środowisko wodne.

22. Postuluje, aby Unia Europejska popierała współpracę i solidarność regionów w dziedzinie gospodarki wodnej.

23. Podkreśla, że dla zapewnienia wydajnego zużycia wody jej zasoby powinny być kierowane do różnych zastosowań zależnie od okoliczności. W kompetencjach państw członkowskich i regionów pozostaje stworzenie niezbędnej infrastruktury oraz potrzebnych w tym celu mechanizmów stanowienia prawa i sprawowania rządów zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego.

24. Wyraża zadowolenie z przeprowadzenia przez Komisję oceny stanu wspólnej polityki rolnej w odniesieniu do włączenia zarządzania zasobami wodnymi jako nowego wyzwania dla wspólnej polityki rolnej. Zgadza się z Komisją, że należy rozważyć możliwość szerszego włączenia kwestii gospodarki zasobami wodnymi do programu rozwoju obszarów wiejskich i górskich. Zachęca do rozważenia i przeanalizowania wpływu obszarów uprawnych oraz obszarów górskich bogatych w zasoby wodne i leśne na wilgotność powietrza i przyciąganie opadów, jak również na zahamowanie pustynnienia spowodowanego zmianami klimatu.

25. Uznaje, że planowanie wykorzystania zasobów wodnych jest narzędziem oceny dostępności wody dla zrównoważonego rozwoju regionów.

26. Nalega na włączenie środków ochrony terenów górskich, podmokłych i zielonych w celu złagodzenia skutków susz i powodzi, kojarzonych ze skutkami zmian klimatu, zdając sobie sprawę, że w tym celu konieczne jest zrównoważone z punktu widzenia środowiska i oszczędne wykorzystanie wody, od którego nie ma odwrotu.

27. Zgodnie z ramową dyrektywą wodną przyjmuje, że obszary dorzecza stanowią podstawową jednostkę administrowania popytem na wodę i planowania jej wykorzystania we współpracy z władzami terytoriów, które wchodzą w ich skład; niemniej jednak ta podstawowa zasada nie powinna prowadzić do uznania za nierozwiązywalne problemów, które wykraczają poza granice jednego regionu lub jednego dorzecza.

28. Opowiada się za spójnym planowaniem zasobów wodnych w państwach członkowskich i regionach, w ramach którego fundusze unijne przeznaczone będą na infrastrukturę celem zachowania zasobów wodnych, zachowania terenów górskich i podmokłych, odzyskiwania obszarów zalesionych, oszczędzania wody i wydajnego nią gospodarowania, ponownego przydziału wody dla różnych celów, a także łagodzenia sytuacji spowodowanych poważnymi suszami lub niedoborami wody poprzez dodatkowe zaopatrzenie w wodę z zewnątrz (przerzuty wody, zbiorniki retencyjne, odsalanie), w warunkach przedstawionych w punkcie 37 i następnym.

29. Uwzględnia fakt, że wykorzystanie zasobów wodnych w szczególności sposób planuje się na wyspach i w regionach w podobnej sytuacji, gdzie ze względu na ograniczone zasoby wody podstawą zaopatrzenia w wodę może być odsalanie wody morskiej. W takich wypadkach zaleca wydajne gospodarowanie wodą jako najważniejszy środek, a ponadto optymalizację wydajności energetycznej i korzystanie z energii ze źródeł odnawialnych, a także zapewnianie dostępu do wody za pomocą systemów przechowywania, które gwarantowałyby posiadanie odpowiednich rezerw, w połączeniu z rozwojem i odzyskiwaniem tradycyjnej infrastruktury służącej do gromadzenia i przechowywania wody deszczowej.

30. Zintegrowane zarządzanie zasobami wodnymi powinno brać pod uwagę strategiczne rolę zasobów wód gruntowych i włączać je do planów zarządzania suszą i planów awaryjnego zaopatrzenia w wodę.

31. Nalega na prowadzenie współpracy transgranicznej i międzypaństwowej w celu wymiany sprawdzonych rozwiązań i koordynacji polityki, jako że na obszarach Europy Południowej powszechne są niedobory wody, które przybierają coraz poważniejszą formę wraz z procesem zmian klimatu, a w Europie Północnej częstsze zjawiska powodzi i niedoborów wody niosą za sobą nowe wyzwania.

Odnośnie do planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy

32. Jest zdania, iż opracowanie szczegółowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia susz stanowi właściwy krok od zarządzania kryzysowego do zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy i uważa, że ramowa dyrektywa wodna zapewnia elastyczność niezbędną do opracowania konkretnych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia suszy w zagrożonych dorzeczach.

33. Popiera kierunek postępowania wytyczony w poprzednich opiniach odnośnie do wymiany informacji i opracowania oddzielnego protokołu dotyczącego suszy oraz, w kontekście krajowym, przygotowanie szczegółowych planów zarządzania. Uznaje zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych w określeniu ich strategii dostosowawczych w oparciu o zintegrowane podejście, zachęcając je do działania we współpracy z pozostałymi zainteresowanymi stronami, do których należą użytkownicy. Konieczne jest zachowanie elastyczności planów i narzędzi w ramach scenariusza zmian klimatu, jak również ułatwianie wymiany wiedzy i doświadczeń. Należy podkreślić, że z zadaniami tymi nie poradzi sobie samodzielnie żadna gmina ani żaden region. Decydujące znaczenie dla ich pomyślnej realizacji ma wsparcie w postaci środków finansowych, fachowej wiedzy i danych. Wsparciem tym mogą być dobre przykłady innych gmin i regionów, jednak państwa członkowskie i UE powinny być gotowe do pomocy w jego udostępnianiu.

34. Stanowczo domaga się rozwinięcia stanowiska wyrażonego w opiniach w sprawie klęsk żywiołowych i zmian klimatu, zwłaszcza odnośnie do roli regionów jako „wykonawców” strategii dostosowawczych do tychże zjawisk, jak również do takich wyzwań jak ruchy migracyjne, dostosowanie przepisów prawa, zmiany mentalności użytkowników i zacieśnienie współpracy między regionami zgrupowanymi przykładowo ze względu na obszar dorzecza. Pragnie szczególnie podkreślić, że europejska

mapa obszarów narażonych na suszę i niedobory wody oraz związanych z tym klęsk żywiołowych będzie ulegać zmianom wraz ze zmianami klimatu.

35. Proponuje, aby wraz z wykorzystaniem środków wspólnotowych na inwestycje w infrastrukturę wodną został ustanowiony odrębny europejski program dotyczący wody. Program ten byłby finansowany poprzez instrumenty istniejące w budżecie wspólnotowym. Służyłby on praktycznemu i spójnemu wspieraniu działań zapewniających dostęp do najnowszych technologii, wdrażaniu sprawdzonych rozwiązań, działań komunikacyjnych i ulepszonych sprawowania rządów, ułatwiając tworzenie kultury oszczędzania wody.

Odnośnie do wykorzystania funduszy unijnych

36. Nalega na korzystanie z Europejskiego Funduszu Solidarności w sytuacjach katastrofalnej suszy oraz na włączenie tego zjawiska do planów roboczych wspólnotowego mechanizmu ochrony ludności, przy uwzględnieniu szczegółowych protokołów i we współpracy ze stałym obserwatorium za pośrednictwem mechanizmu wczesnego ostrzegania.

Odnośnie do dodatkowej infrastruktury wodociągowej

37. Uważa, że dodatkowa infrastruktura wodociągowa (przerzuty wody, zbiorniki retencyjne i odsalanie) jest środkiem zapobiegawczym na wypadek wystąpienia poważnych susz, nie zastępuje jednak odpowiedzialnego gospodarowania zasobami wodnymi.

38. Zaleca wprowadzenie dodatkowych źródeł dostaw wody jako środka, który powinien zostać zastosowany po wprowadzeniu wszystkich środków zapobiegawczych, z poszanowaniem hierarchizacji zasobów wodnych oraz w ramach spójnego planowania. Wykorzystywanie różnych rodzajów infrastruktury powinno gwarantować zrównoważony i trwały rozwój ekologiczny, społeczny i gospodarczy.

39. Zaleca potraktowanie ponownego wykorzystania oczyszczonych ścieków dzięki odpowiednim przepisom i dystrybucji jako instrumentu zarządzania po stronie popytu. Podkreśla, że należy podjąć wszelkie niezbędne środki, by woda otrzymywana w wyniku oczyszczania ścieków nie była wykorzystywana jako woda pitna, lecz by jej zastosowanie było ograniczone do pewnych celów natury higienicznej i ekologicznej.

40. Uważa, że do planowania hydrologicznego na szczeblu krajowym, regionalnym bądź lokalnym opracowanego zgodnie z ramową dyrektywą wodną powinna należeć ocena deficytów strukturalnych i zasobów, które można jeszcze na tych obszarach wykorzystać w sposób zrównoważony, z uwzględnieniem przyszłych możliwości na obszarach planowania i ograniczeń środowiskowych.

41. Uważa przerzuty nadwyżek wody i inne sposoby jej wymiany pomiędzy systemami wodnymi wewnątrz każdego z państw członkowskich za pozytywny przejaw solidarności w zakresie zasobów wodnych, o ile zagwarantowana zostanie poprawa środowiska naturalnego, jakość wód oraz odzyskiwanie stanu warstw wodonośnych i biegów wód.

42. Uważa, że w kontekście zmian klimatu wydajność energetyczna i zrównoważony rozwój stanowią czynniki decydujące przy wyborze pomiędzy różnymi sposobami kierowania wody z zewnątrz (przerzuty lub odsalanie) do obszarów planowania. Odsalanie to proces energochłonny, z tego względu wywiera on znaczny wpływ na środowisko naturalne i powinien być brany pod uwagę wyłącznie w sytuacji, gdy płynące z niego korzyści są większe niż skutki jego oddziaływania.

43. Uważa, że podejmując decyzję odnośnie do wykonalności i sposobu kierowania wody z zewnątrz należy uwzględnić oddziaływanie na środowisko, wydajność energetyczną i koszty ekonomiczne dodatkowej infrastruktury koniecznej do włączenia biegów wód do obszarów planowania.

44. Stwierdza, że społecznemu przyzwoleniu na stworzenie dodatkowej infrastruktury zaopatrzenia w wodę (przerzut lub odsalanie wody) sprzyjać będzie informowanie oraz spełnianie ekonomicznych i środowiskowych warunków. W dorzeczach rzek zasilanych dodatkowymi zasobami należy korzystać z wody szczególnie konsekwentnie i odpowiedzialnie.

45. Uważnie śledzić będzie badania Komisji Europejskiej w zakresie dodatkowej infrastruktury zaopatrzenia w wodę, zwłaszcza w kontekście przerw i odsalania wody oraz zbiorników retencyjnych.

Odnośnie do korzystania z technologii i doświadczeń pozwalających na racjonalne użytkowanie zasobów wodnych

46. Popiera zachęcanie do prowadzenia badań nad dostosowaniem działalności gospodarczej, mechanizmów podejmowania decyzji i oszczędnego gospodarowania wodą do wyzwań spowodowanych niedoborem wody i suszą. W tym kontekście właściwe mogą okazać się takie rozwiązania, jak tworzenie zachęt dla producentów elementów techniki sanitarnej do wytwarzania ekonomiczniejszych i bardziej wodooszczędnych urządzeń, karanie nieuzasadnionego marnotrawstwa, wprowadzenie sankcji za nielegalne wiercenia i ujęcia wody, ustalenie kar lub korzyści podatkowych, zachęcanie do oszczędnego gospodarowania wodą we wszystkich dziedzinach, propagowanie wykorzystania czystych ekologicznie technologii w przemyśle, ustalenie jasnych i stałych reguł gry dla przenoszenia praw do korzystania z zasobów wodnych pomiędzy użytkownikami i określania związanych z tym rekompensat, a także podpisywanie dobrowolnych porozumień.

Odnośnie do kultury oszczędzania wody w Europie

47. Nalega, aby władze lokalne i regionalne opracowały kampanie komunikacyjne w celu informowania, uświadamiania i uwarstwiania obywateli na kwestię wartości zasobów wodnych oraz aby w programach kształcenia i szkoleń podkreślać znaczenie poważnego stosunku do obchodzenia się z wodą. Konieczne będzie zwrócenie szczególnej uwagi na informowanie i uświadamianie turystów i osób przemieszczających z jednego obszaru do drugiego.

48. Uważa, że uczestnictwo obywateli we wdrażaniu ramowej dyrektywy wodnej oraz określaniu polityki wodnej

powinno stanowić okazję do uświadamiania i informowania ludności oraz nakładania na nią odpowiedzialności za rozsądne korzystanie z tego zasobu, zwłaszcza przy okazji opracowywania planów działania na wypadek suszy; dlatego też należa, aby władze propagowały rzeczne uczestnictwo.

49. Proponuje opracowanie mechanizmów rynkowych, wzmacniając kryteria oszczędności wody w cyklu życia produktów i uwzględniając w procesach produkcyjnych systemy certyfikatów i jakości, takie jak EMAS, ekologiczne wzornictwo oraz znakowanie produktów etykietami „water friendly” lub „wodooszczędny”, tak aby społeczeństwo i kontrahenci z sektora publicznego i prywatnego mogli zapoznać się z „wodnym śladem” własnej konsumpcji i zmienić swoje postawy konsumpcyjne.

50. Uznaje konieczność motywowania do wydajności ekologicznej infrastruktury i sprzętu za pomocą odpowiednich systemów jakości i certyfikacji. Władze lokalne i regionalne mogą popularyzować oszczędzanie i recykling wody w budynkach i infrastrukturze miejskiej. Za pomocą inwestycji i przepisów uzupełniających do dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków władze regionalne mogą propagować odzyskiwanie w budynkach wody deszczowej i pochodzącej z systemów chłodzenia, jak również wykorzystywać dodatkowe sieci kanalizacyjno-wodociągowe w miastach i budynkach, umożliwiające wykorzystanie wody nieprzydatnej do spożycia do sprzątania, podlewania i oczyszczania. Obiekty turystyczne, w tym pola golfowe oraz gospodarstwa rolne, powinny być szczególnie odpowiedzialne za ponowne wykorzystanie i recykling zużywaną przez nie wody.

51. Podkreśla pierwszorzędną rolę władz lokalnych i regionalnych przy tworzeniu partnerstw ze społeczeństwem obywatelskim i podmiotami gospodarczymi, w formie dobrowolnych porozumień, zachęt i kar w celu oszczędzania wody i poprawy jej wydajnego użytkowania.

52. Zwraca uwagę, że woda stanowi jeden z obszarów, w ramach których inwestuje się najwięcej pieniędzy i wysiłków we współpracę zdecentralizowaną z krajami trzecimi, i że to regiony i gminy zawiązują najsprawniejszej, najściślejszej i najbliższej obywatelowi sieci współpracy. Zachęca do współdziałania i wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy współpracującymi regionami, aby z udziałem Unii Europejskiej i państw członkowskich osiągnąć cele milenijne ONZ.

53. Usilnie nalega na wymianę sprawdzonych rozwiązań i debatę na temat wody wśród regionów, tak aby miały one dostęp do wiedzy i owocnych doświadczeń w dziedzinie dobrego gospodarowania wodą.

Odnośnie do europejskiego systemu informacji

54. Uznaje platformę WISE (systemu informacji o wodzie dla Europy) i zarządzanie wskaźnikami za sposób na uzyskanie wiarygodnych informacji na temat zasięgu, skutków i ewolucji susz w Europie.

55. Podkreśla rolę władz w gromadzeniu danych, stymulowaniu podstawowych badań i śledzeniu informacji oraz zachęca do opracowania wspólnych metod oraz, jeśli to konieczne, kompatybilnych i porównywalnych systemów wskaźników, a także do wymiany doświadczeń i wiedzy, nadając priorytet rozwijaniu potencjału administracji i koordynacji jej działań w celu zgromadzenia kompletnych danych na podległych jej terenach. Popiera także stworzenie europejskiego centrum monitorowania okresów suszy i pustynnienia w celu obserwacji rozwoju niedoborów i przewidywania okresów suszy w kontekście zmian klimatycznych.

Odniesienie do badań i rozwoju technologicznego

56. Podziela zainteresowanie rozpowszechnianiem wyników badań w zakresie niedoboru wody i susz oraz ułatwieniem ich

stosowania i wykorzystania, jak również pobudzanie do działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego w ramach 7. programu ramowego Unii Europejskiej oraz ich intensyfikację.

57. Podkreśla znaczenie regionów jako siły napędowej innowacji technologicznych w dziedzinie wody, jako że oszczędne gospodarowanie wodą będzie coraz istotniejszym czynnikiem konkurencyjności. Dlatego też wśród czynników strategicznych proponuje stymulowanie współpracy międzyterytorialnej, wymianę informacji i strategiczne partnerstwa z platformami technologicznymi.

58. Na koniec stwierdza, że w kontekście zmian klimatu zrealizowane propozycje dotyczące sprostania wyzwaniu, jakim są niedobory wody i susze, mogą przynieść efekty w nieodległej perspektywie.

Bruksela, 10 kwietnia 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE
